

Цыреторов (Зэдын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз), куруузын мастер **Ф. Д. Шагжиев** (Сэлэнгын аймагай «Эрд колхоз»), жатын машинштын чөмийн **А. А. Метёлкин** дун аймагай Борьбегой совхоз), эрхым дуговол **Л. Б. Кистев** (Иволгын аймагай «Улаан Оронго» колхоз), кукуруу мастер **Н. О. Батуев** (Хяктын аймагай Кударын совхоз), 4-ДХИ ЗЭРГЭДЭ: овошин мастер **Ц. С. Пурбуева** (Игын аймагай «Коммунизм» колхоз), жатын эрхим машин **Д. Г. Ананин** (Мухаршээрэй аймагай «Забайкалец» колхоз), тракторист-мастер **П. Ц. Очтаров** (Сэлэнгын аймагай дэнгын совхоз), сахарай сөвдгын мастер **П. Е. Павлова** (Чурын аймагай Калининэй нэрэмжэтэ колхоз), эрхим тракторист **П. М. Паньков** (Биурын аймагай Держинскийн нэрэмжэтэ колхоз), кукуруузын мастер **Д. Ж. Жапанев** (Мухаршээрэй аймагай Суулгын совхоз), **Н. ДАМБАЕВАЙ** фот.

КВА, ноябрийн 1. (ТАСС).
Хүнийн үндэсний бичигтэй Москва-
дэхийн 1-д эхний заводийн Культурын
хүний үүдэн дээр үйлгэгдэхэн
дэд дээрхи нийм үгнүүл бэ-
лэйн: "Баатариг Кубын
үгүйн зүрхэнэй амар мэндэл".
Эрхэлтийн совет аралдай хани
байгуулгада, ханалаа нэгэ-
р зорюулагдан Ждановска
олон тоот ажалшадай ми-
нүгэдэр энд болобо.
Энхрийн хэргийн хэргийн эконо-
мичлалтын тогтойлогшо Эр-
хээр, мун Кубын баатар-
лалын үгнүүл митингд хабаа-
лалуунаар угтанан байна.
Энхрийн хэргийн хэргийн Ждан-
овскай нэгдэлэй секретарь

А. М. Калашников тобшохоон үгэ хэлдлээнэйгөө удаа коммунистическэ ажалал бргалдын гэшүүн, подпийнигуудыс бүтээдэг 1-дехи заводон заинабарилгын-механическа цехын слесарь Л. А. Ляпинда үгэ үгэбэ.

— Фидель Кастрогой - хүтэлбэри доро өөһэдынгөө дарлагшадыс илаад, мүнөө үгэбэ шэнэ, сүлөөтэ ажабайдал зоёлоон байгуулжа байһан баатарилгын Кубын аралдыс билдэнэр үнэн зүрхэнһөө амаршалнабди гэжэ тэрэ хэлэбэ. Энээнэйтнан түлөө Америкын империализм дүраа гутана. Тэдэнэр Кубын залуу Республикыс хашажа хабшажа эхилээд, дайн сэргэ эмхидхэхы хүсэнэ, Тиибэшье Кубын ханы болохо

Советскү Союз Кубын талада байна.

«Фрезер» гэж заводой залуу лаборантка Г. А. Гаврилова, техниксэс наукаунуудай кандидат В. М. Каневисх гэгшэд үгэ хэлээ.

Митингд хабаадагшад Эрнэстс Гевара гэгшисе хүндэтгэйгөөр угтаба. Кубын арадыс дэмжэжэ байһанайнх түлөө совет арадта таралхуба байһан тухайгаа Кубын түлөөлэгшэ мэдүүлээ. Кубын арад хүсэлмилатараа тэмсэхэ юм гэжэ тэрэ хэллээ.

Подшипнигуудые бүтээдэг 1-дэх заводой хүдэлмэришэн Г. А. Тяпин Э. Гевара заводой значогһе эрьсэлдэжэ байдаг подшипнигай дүрһе бэлэг болгон барюулаа.

ЗСХК, ноябрийн 2. (ТАСС).
 Ил агаар ноябрийн 4-дэ на-
 даа хэзэ хайндэрөө тэмдэглэ-
 х.

УХФР-эй газар дээрэ Удмурт
 Автономно область байгуулха
 декрет энэ үдэр 1920 ондо
 үйлэн юм. Тус декретэд В. И.
 М. И. Калинин гар табиан
 гэжэ Удмуртска АССР-эй
 комиссар Советд Президиумэй
 гишээ П. П. Сысөөв ТАСС-эй
 корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө
 хэзэ Хожомооршорго 1934 ондо
 Удмуртска областине экономическа,
 культурна талаарнь хүжөөхын,
 үхтүлбэрлэнхэ эрхысье үр-
 зорилогчор тус область Уд-
 му́ртска Автономно Республика
 болгон байгаа, Удмуртийн
 тусгай 2-дохи онсо сьезд
 болонной барида республи-
 кант институту баталах бэлэй.

Ил агаар агучуэх орол арадад,
 тусгай 2-дохи онсо сьезд

Мүн оройнойгоо олонациональна бусад арадудай тунхалмажар богонихон болзорой туршада ажайбайлайингаа бухы хадбаринуудта туйлай хүс амжалта туйлаа. Мүнөө үедэ тэс республика машина бүтээлгын, металлургин, ой модоной, модо болбосоруулгын, эдэс хоолой хүнгэн промышленностин томохон центрүүдэй нэгэн болонхой. Табан жэлнүүдэй туршада станок бүтээлгын промышленность шэнээр байгуулагдаа, тэрэшэлэн радиотехникин, торф малтан абалгын, лен буйлуулгын, мүн бусадшы промышленность хүгжээлэн байна. Ижевск город мотоциклнуудые бүтээдэг гол газарын болонхой. Манай республика агнуурин буу, электрохюрөө, редукторнуудые бүтээн гаргалгын талаар түрүү һүүри эзэлэн. Манда бусад, прокат хайчлулагдана, ста-

ногоуд, радиоприемнигууд, пианино, аккордионууд, нефть буйлуулаад түхээрэлгэнүүд гэхэ мэтэ бүтээн гаргагдана.

Мүнөө уёын техникээр хангагдана 1300 гарын предприятй республикада бии юм. Республикны хүдөө ажайхы мүн лэ амжалтатайгаар хүгжэнэ. 365 колхозуудта, 23 совхоздо 9 мянга голхоз трактор, 3 мянган комбайн, олон автомашина хүдэлнэ.

Удмуртини промышленность Автономнои республикингаа 40 жэлэй ойе, Агуухехэ Октябрини 43 жэлэй ойе угтуулан, валовой продукци гаргаха 10 һарынгаа түсэбье болзолхоонь урид дүүргэһэн, хүдөө тосхоонуудай ажалшад хүдөө ажайхын бүхы зүйлэй продукци гүрэндэ худалдахы жэлэйнгээ түсэбье дүүргэһэн байна.

Башкиртахи түрүүшын ара-
дай уран хайханай музей
Альшеевскэ районно клубай
дэргэдэ байгуулагдаба. Уран
зурагта дурладаг нютагай хү-
нүүдэй таби гаран хүдэлмэри
музей соо табигданхай. Баш-
кирнин ажайбайдалда зориу-
лагданаан хэдэ хэдэн зурагуу-
дье республикын уран зураа-
шадай союз музейд бэлэг
болгон үгөө.

А Капустин, Бурядай
ДССР-эй габыяата агроном.

ТҮРЭЛ БУРЯТ ОРОНОО ТҮРҮҮ ЗЭРГЭДЭ ГАРГАЯ

(1960 оной октябрийн 31-дэ Улан-Удэ хотод болохон республикын хүдөө ажыхын түрүүшүүлэй зүблөөнөө)

Найдаха юумэмнай кукуруза

(Кяхтын аймагтай Ганжуравай нэрэмжэтэ колхозой кукурузашан нүхэр ГАЛДАНОВАЙ үгэһөө)

1960 ондо эрхим бүтээсэтэйгээр ажаллаад, хүдөө ажыхыгаа түрүүшүүлэй зүблөөндэ хабаадалсажа байһан таанад нүхэдөө аймагийнгаа, колхозингуудай зүгнөө үнэн зүрхэнхөө, халуунаар амаршалнаб. Бурят оройнмнай түрүүшүүл жэл бүхэндэ сугларжа, хэбн хүдэлмэрингөө дүн, саашанхи зорилгонуудаа зүблэн хэлсэдэг заншлтай болонхой. Үн мүнөө кукурузашадай ажал тухай хэлэхэ хүсэдэнтэйб. Хэдхэн жэлэй саада тээ Кяхта нутагтамнай оройдоол 2—3 кукурузашаад шалгаржа гардаг нааб даа. Харин нүүлэй үедэ ондоо, аалуу эрхим кукурузашаад олоор нэмэжэ гараа. Жэшээлхэдэ, залуушуул нүхэд Батуев, Гонсорунов болон бусад нүхэд бидэ, үбгэдые, ахижа гараба ха юм. Мүрсысэжэ ажаллахдаа нимэл аштай, хайн байнал даа. Энэ мэтээр саашадаа республикынмнай бусад аймагуудта шэмэтэ кукуруза баянаар ургуулаад мастернууд улам олошорхо. Нигэжэл мяхан, тоһон, хүн, ноһон элбэгжүүлэ. Найдахал юумэнай кукуруза гэшээ.

Манай звеногойхид энэ жэл нёдондойхиноо улам хайнаар хүдэлжэ, 140 гектарай тус бүрнөө 1150 центнер ногоон наба ургуулаа. Хэпэйшье мэдһээр, таряалангай энэ «хатанин» ёһотойгоор нотагжуулхын түлөө нарууд далаан, үржэлтэй газарта саг соонь таряад, нэн түрүүндэ ургасын хойноһоо зүбөөр, оролдосотойгоор харуулаха шухала даа. Эндэ газараа шадаал наа ехээр шөбхөжүүлхэ, улаар дутаахагүй хэрэгтэй. Бидээр эрхэ жэлдэ тарилгынгаа талмай 60 гектараар үргэдхөөд, га бүхэһинөө 1000 центнернээ бага бшэ ногоон наба ургуулахаар шиндэбди. Га бүхэһинөө 1000 центнер наба ургуулахын түлөө мүрсысэ гэжэ аймагийнгаа кукурузашадай зууршалгаар Бурят оройнгоо бүхэ кукурузашадые уриалнаб.

Ажалай бүтээсэ дээшэлнэ

(Торин РТС-эй хабсаргаашадай бригадир нүхэр СЕМЕНОВОЙ үгэһөө)

Мал, таряан ажалай хүдэлмэрин үргэнөөр оньожоруулхдаа, ажалай бүтээсэ эрдээр дээшлээд, абтаһан продукциин үнэ сэн горьтойгоор химдардаг. Энэниие ажыхын хүн бүхэн гүнзэгтөөр ойлгонхой.

Манай РТС-эй хабсаргаашадай бригада аймагийнгаа колхозуудай ажал ехэтэй хүдэлмэри оньожоруулхын түлөө нүүлэй хэдэн жэлэй туршада шаанга тэмсэ. Жэшээлхэдэ, аймагта наалин гурбан фермын хүдэлмэри бүхэндэ оньожоруулагдаа. Нар шөбхэ тухайн транспортоор сээрлэжэ гаргадана. Мүн тэжээл бэлдхэ, хэршэхэ, бутаруулаха, тэрэнэ мада абашажа тарааха, үнээдые уйааха болон бусад хүдэлмэри оньонто машинан хүсөөр хэгдэжэ эхилээ. Байра ууралаар дулаасуулаха, ороһон таряанай тоогуудай хүдэлмэри бүхэндэ оньожоруулаха хэрэгшье шиндхэгдэхэ байһан.

Энэ жэлэй дүүртээр наалин 4 ферм оньожоруулагдаха, нэгэ мастерскойдо ууралаар дулаасуулагдах тухээрлэгэ табидаха юм. Энэ мэтээр манай РТС-эй хүдэлмэрилгэшэд хүдөө ажыхын хүнэй хүдэлмэри оньожоруулаха, ажалай бүтээсэ эрдээр дээшлүүлхэ зорилготой шиндхэнэ. Энэл ушарта химда снтэй хүдөө ажыхын элдэб продукци элбэгжүүлэгдэхэ байна ха юм.

Амжалтаа арьбадхая

(Зэдын „Октябрьский“, совхозой директор нүхэр ЧИМИЦЫРЕНОВЭЙ үгэһөө)

Хоёр колхоз РТС-эй нуури дээрэ нэгдүүлэгдэхэ, нёдондо манай совхоз бин болгондоо нэн. Ингэжэ нийтэмнай ажыхын үржихиндаа бүри түргөөр хүгжэжэ эхилээ.

Жэшээлхэдэ, элдэб түрэлэй малай тоо толгой олошоруулаха энэ жэлэй түсэб амжалтатайгаар бэелүүлэгдэб. Эбэрт бодо малай тоо 20 процентээр, тэрэ тоодо үнээдэй—25 процентээр олошоруулагдаа. Мал ажалай продуктуудые гүрүндэ худалдаха хэрэг мүн эл бараагаар ябуулагдана. Октябрийн 20-до гүрүндэ нү худалдаха уялгаа дүүргэ нэмди. Тингээд жэлэй эсэс болоор үшөө 200 центнер нүн худалдагдана. 81 центнерээр сэс ноһон, 60 мянган центнерээр гэхэ гү, али таряа худалдагдана хоёр түсэб дүүргэгдэ.

Энэ үедэ совхозууд хоорондын жасада оруулагдаха ёһотой үрхэн хаагдаа. 300 центнерээр сэх мяхан худалдагдана. Богонөөр хэлэхэдэ, хүдөө ажыхын продуктуудыс

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Республикын хүдөө ажыхын түрүүшүүлэй зүблөөндэ хабаадагшад (зүүн гарһаа) Иволтын „Улан Оройн“ колхозой хоншын Б. Д. Шарипова, Хорин „Победа“ колхозой тугалшан А. П. Тимофеева, Түнхээд „Саяна“ совхозой наалин Ц. Н. Саганова, Кяхтын совхозой наалин З. Ц. Цыдендамбаева, Барганаанай „Звезда“ колхозой оговордой бригадир Т. И. Белокопытова, Байкало-Кударын Оймурай совхозой шубуушан А. Г. Румянцева гэгшэд зүблөөнэй забхарлалгын үедэ ажал тухайгаа хоёрлэжэ байна.

Н. ДАМБАЕВАН фото.

Абаһан уялгаяа арга бэшэ дүүргэхэ

Республикын колхоз, совхозууд 1960 ондо абаһан социалистическэ уялгаяа муу бэшээр дүүргэжэ байна. Мүнөө үедэ гүрүндэ ноһон, ороһо тар

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

ПАРТБЮРОГОЙ ХҮДЭЛМЭРИ ХАДАА МУУ ГЭЖЭ СЭГНЭГДЭЭБ?

Тооцоо элдхэл ехэ саг эзэлбэ. Партийна бюрогой секретарь Дамбриянов совхозой отделение туйлаан зарим тэды амжууды тоолоод лэ, нууридаа түргэн нуушаба. Отделение партийна организациин ажала элдхэл соо тобойсо харуулгүй, дутуу дунданууды элдхэлгүй, үнгэрж эрхэдээ, коммунистуудай урда табигдажа нэ зорилгонууды тодорхойгүй орхигдошоо. Энэнь хэглэ бэшэ.

Хадааб? Иволгын совхозой нэ отделенийн партийна тоосоо тоо үе соо соёл болбо, хүмүүжүүлгын, мүн бусад ажилнуудаар энэ гэхэ, урдаа хэглэ хүдэлмэри хэргүй бишуу.

Хэглэ зүбшэн хэлсэлгэдэ коммунистууд эдэхитэйгээр хабаадаа партийна бюрогой гэгшүүды шагнааг шүүмжэлээ. Тэднэр партийна организациин бөөлүүлх ажилнууды хайнаар ойлгожо, дунданууды усадхамаар дунданууды оруулхан байна.

Социалистическэ уялгануудай дээр дүргэдэжэ байнанинх хэглэ бэшэ, гэжэ коммунисту хэлээб. Манайда агитаци харагдадаггүй, тэднэр малай хүдэлмэрилэгшэдэй дундаа эдэхэн социалистическэ мурьны дүнгүүды үнийнй гаргахаяа ошонхой. Лекцинууды уншаггүй. Харыт, хоёрдох бригадын жэл соо клубы дааг түргэн хүн хойно хойнохоо тоолоод лэ, нүүлдэй нүүлдэ тэнн болооб? Сэхын хэлэхэдэ, муртэй хүдэлмэри мүнөөшье үнэргэгдэнгүй.

— Хүдэлмэришэды коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлгэдэ партийна организаци анхаралаа хандуулаагүй. Иймэл дээрэнэ ханын гэгтэ: «Дайшалхы хууданууд тоогдодоггүй даа, гэжэ коммунист Будажапов ханаагаа зобон мэдүүлбэ.

Партийна журам наринаар сахиха, коммунистуудай, мүн ажалшад дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри тодо хонороор ябуулха асуудалда суглаанда хабаадагшад ехэ анхарал хандуулхан байна. Гэхэ зуура тоосоо тоо үе соо партиин гэгшүүдэ кандидадаар оройдоол нэгэ хүн абтаа.

—Партбюрогой гэгшүүн Ельчаниновай хүтэлбэрилдэг тракторна бригадала үйлдбэринин журам илангаяа нула. Хэтэрхэдэ, Ельчанинов өөрөөшье саг үргэлжэ архидадаг, гэжэ КПСС-эй гэгшүүндэ кандидат нүхэр Иванов хурсаар шүүмжэлбэ. Тус бригадынхид ажахын али олон хүдэлмэри яаха аргагүйгээр удааруудлаа. Жэшээлхэдэ, зуугаад бухал үбшэн мүнөөшье болотор сомогдоогүй хэбтэнээр.

Тоосоо тоо үе соо партбюрогой хэһэн ажал-ябуулгы коммунистууд мүү гэжэ сэгнээ. Тэдшье тэдэнэй хэһэн хүдэлмэри хараад үзэхэдэ, ондоо сэгнэлтэ үгэхын аргагүй байгаа ха юм. Саашань хэлэхэдэ, КПСС-эй Иволгын райком отделенийн партийна организацида тон багаар туйалдаг байгаа гэһэн шүүмжэлэл суглаан дээрэ гарахан байна. Энэ шүүмжэлэл анхаралдаа абангүй гарахаар бэшэ.

В. Жигитов, аймагай газетын хүдэлмэрилэгшэ.

Чехословацко-советскэ ханя барисаанай хара ноябрийн 7-ноо Чехословакия Социалистическэ Республикада эхилхэнэ. Советскэ Союз тухай элдхэлүүд хэгдэхээр, советскэ экономик болон соёл культурин хүгжэлтэ тухай эрдэмтэдэй, нийтын ажал-ябуулагшад лекцинууд уншагдахаар хараалагданхай. Дэлхэйн бүмбэрсэгэй оройе, «Эрита» мээсэ эбдэжэ, анзаһаа плуг бүтээе» гэһэн скульптурны харуулһан плакат баяхан хэблэн гаргадаа. «Эб найрамдалай түлөө, социалистическэ Эхэ оройонгоо халбаран хүгжэхын түлөө совет арадтай аха дүү ёһоной холбоо барисаатайгаар тэмсэе» гэһэн гаршаг плакатай дээдэ талада бэшгэдэнхэй. Доодо таладань — «Чехословацко-советскэ ханя барисаанай хара» гэһэн үгэнүүд бэшгэдэнхэй байна.

Чехословакиян телеграфна агентствын фото.

«БУРЯТ ҮНЭНДЭ»
БЭШЭЭНЭЙ НҮҮЛЭЭР

ХЭЗЭЭ БҮТЭХЭ БАРИЛГАБ?

Иймэ гаршагтай бэшгэ манай газетын октябрийн 17-ной номерто толилогдон юм. Эдэйн аймагай Лениний нэрэмжэтэ колхозой Намаг нотагта үбэлжэхэ хонидой отарын байра дүлаалагдаагүй, задагай зайдан, мүн хонишодой байха гэрнүүд заһабарилдаагүй байһаар гэжэ тэрэ бэшгэ соо хэлэгдэн байгаа.

— Тэрэ бэшгэ соо заагдһан баримтанууды усадхаха талаар зохихо хэмжээ абтаа, гэжэ Эдэйн аймсевэй гүйсэдкомий түрүүлгшын орлогшо нүхэр Непомнящий манай редакцида мэдээсэбэ. Мүнөө эндэ үбэлжэхэ хонидой байра барилдажа дүүрэхэ болоо. Хонишодой гэр байра заһабарилдаа, пэшэн барилдаа. Үбэлдөө хонидо эдүүлхэ тэжээл зөөгдөжэ байна.

НОМ ТАРААЛГА— НИИТЫН ШУХАЛА ХЭРЭГ

Ажалшад дунда ном тараалга хүндэтэй, харуулалтай, политическэ ехэ удхашанартайшье хэрэг мүн. Энэ шухала хэмжээ-ябуулга холын хүдөө нотагуудта хангалтагүйгээр бөөлүүлгдэнэ гэжэ КПСС-эй ЦК-гэй тогтоол дотор онсолон заагданхай.

Үргэн нийтэ ажалшадые коммунистическэ үзэл бодолоор, шэнэ сагай шэнжэ шанартайгаар хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ ном наймаалагдашад үүргэн тон ехэ. Энэ хүндэтэй, харуулалтай зорилгоёо республикнай олохон аймгууд наймаар бөөлүүлнэ. Тэдэнэй тоодо Баргажанай, Закаменай, Эдэйн, Түхэнэй, Хорин болон бусадшье аймгууды н

